

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU
ZA 2014 r.**

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Banku w dniu 05.03.2015r.

Sporządził i przedstawił :

ZARZĄD BANKU

Płońsk, marzec 2015 rok

SPIS TREŚCI

I Ogólne informacje o Banku	3
1. Władze Banku	3
2. Organizacja i sieć placówek	4
3. Pracownicy Banku	5
4. Członkowie Banku i fundusze własne	5
5. Majątek Banku i inwestycje finansowe	6
II Uwarunkowania ogólne prowadzonej działalności	7
III Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku	8
1. Działalność depozytowa	9
2. Działalność kredytowa	10
3. Pozostała działalność	11
IV Sytuacja finansowa Banku i wykonanie wyniku	12
1. Bilans	12
2. Rachunek zysków i strat	12
V Działalność inwestycyjna Banku	13
VI Wskaźniki finansowe charakteryzujące działalność Banku w 2014r.	14
VII Komunikacja z klientem i członkami Banku	16
VIII Społeczna działalność Banku	17
IX Działalność marketingowa Banku	17
X System zarządzania Bankiem	17
1. System zarządzania ryzykiem	18
2. System kontroli wewnętrznej	25
XI Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w 2015r.	26

I OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

I Władze Banku

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku w dniu 25.04.2014r. wybrało na kolejną kadencję 2014-2018 Radę Nadzorczą w dotychczasowym składzie. Tak więc w 2014r. w Radzie Nadzorczej pracowali :

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Jan Peplowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2	Wojciech Rutkowski	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3	Karol Nalborski	Sekretarz Rady Nadzorczej
4	Andrzej Biernatowicz	Członek Rady Nadzorczej
5	Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
6	Jerzy Granuszewski	Członek Rady Nadzorczej
7	Alina Jezierska	Członek Rady Nadzorczej
8	Teresa Łukaszewicz	Członek Rady Nadzorczej
9	Deonizy Pietras	Członek Rady Nadzorczej
10	Wojciech Senderski	Członek Rady Nadzorczej
11	Zenon Śmigieński	Członek Rady Nadzorczej

W 2014r. działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

	Imię i Nazwisko	Funkcja
1	Teresa Kudlicka	Prezes Zarządu
2	Dariusz Konofalski	Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
3	Barbara Szczypińska	Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno - Finansowych
4	Wioleta Ciulińska	Członek Zarządu Banku
5	Robert Malinowski	Członek Zarządu Banku

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 49 posiedzeń, na których podejmował decyzje dotyczące bieżącej działalności, decyzje kredytowe oraz zapoznawał się i analizował materiały otrzymywane zgodnie z systemem informacji zarządczej. Podjęto 134 uchwały dotyczące bieżącej działalności, między innymi zmiany w procedurach produktowych oraz regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym.

Zadania realizowane były w strukturze organizacyjnej dostosowanej do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego. Bank jako emitent obligacji notowanych na rynku CATALYST przestrzegał zasad określonych w Regulaminie Alternatywnego Systemu Obrotu, ogłoszonym przez Giełdę Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie.

W 2014r. Bank został poddany ocenie BION wg stanu na dzień 31.12.2013r.

Sprawozdawczo – wyborcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku odbyło się w dniu 25.04.2014r. z poniższym porządkiem obrad:

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego, Sekretarza i członka Prezydium Zebrania Przedstawicieli.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał.

4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Regulaminu obrad Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku kadencji 2014 – 2018”.
6. Wybór Komisji:
 - a) Mandatowo - Skrutacyjnej,
 - b) Uchwał i Wniosków.
7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Polityki doboru i oceny członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku”.
8. Przyjęcie „Regulaminu wyboru Rady Nadzorczej” ze szczegółowym omówieniem wymogów i zasad wyboru członków Rady Nadzorczej.
9. Zgłoszenie kandydatów na członków Rady Nadzorczej kadencji 2014 – 2018.
10. Sprawozdanie Zarządu z:
 - a) działalności Banku w 2013r. wraz z kierunkami rozwoju na 2014 - 2015r.,
 - b) wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
11. Opinia Biegłego Rewidenta dotycząca badania bilansu Banku oraz wniosek Zarządu w sprawie podziału nadwyżki bilansowej.
12. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z działalności w kadencji 2010 – 2014 ze szczególnym omówieniem działalności w 2013r. oraz wnioski Rady co do przyjęcia sprawozdania finansowego, podziału nadwyżki bilansowej i udzielenia Zarządowi absolutorium.
13. Wybory członków Rady Nadzorczej kadencji 2014 - 2018.
14. Dyskusja nad sprawozdaniami.
15. Podjęcie uchwał w sprawach:
 - a) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku za rok 2013,
 - b) udzielenia absolutorium członkom Zarządu,
 - c) zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności w kadencji 2010 – 2014 ze szczególnym omówieniem działalności w 2013r.,
 - d) przyjęcia „Ogólnych zasad polityki podziału nadwyżki bilansowej”,
 - e) podziału nadwyżki bilansowej Banku za 2013r.,
 - f) zmiany Regulaminu Rady Nadzorczej,
 - g) likwidacji Funduszu ogólnego ryzyka,
 - h) przeniesienia środków z rozwiązanego Funduszu ogólnego ryzyka na Fundusz zasobowy,
 - i) wyboru delegata na zjazd Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych,
 - j) wyrażenia zgody na nieodpłatne zbycie Gminie Joniec nieruchomości położonej w Omięcinach.
16. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków oraz podjęcie uchwały w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej Banku na 2014-2015r.
17. Sprawozdanie Komisji Mandatowo – Skrutacyjnej z wyborów członków Rady Nadzorczej kadencji 2014 – 2018 oraz podjęcie uchwały w sprawie wyboru członków Rady Nadzorczej.
18. Zamknięcie obrad.

2 Organizacja i sieć placówek

Bank Spółdzielczy w Płońsku wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000049877. Zgodnie ze Statutem Bank działał na obszarze całego kraju. Faktycznie jednak Bank prowadził działalność na północnym Mazowszu, gdzie posiada swoje placówki. Siedziba Banku znajduje się w Płońsku.

Bank w 2014 roku prowadził działalność za pośrednictwem niżej wymienionych placówek:

1. Oddział w Płońsku.
2. II Oddział w Płońsku z Bankowym Punktem Obsługi w Płońsku,
3. Oddział w Nowym Mieście z Bankowym Punktem Obsługi w Jońcu,
4. Oddział w Baboszewie,
5. Oddział w Ciechanowie,
6. Oddział w Dzierżąni,
7. Oddział w Mławie,
8. Oddział w Płocku (od 01.10.2014r.)

3 Pracownicy Banku

Zadania ujęte w Strategii działania i planie ekonomiczno – finansowym realizował profesjonalny zespół pracowników Centrali i Oddziałów – blisko 80 % pracowników Banku posiada wykształcenie wyższe oraz Europejski Certyfikat Bankowca.

Bank zatrudnia pracowników na podstawie umów o pracę , z tego 87 % na czas nieokreślony. Efektywne zatrudnienie za 2014 rok wynosiło 110 pracowników, z tego 35 osób zatrudnione były w Centrali natomiast 75 osób w Oddziałach.

Potrzeba podnoszenia kwalifikacji i rozwoju kadry skutkowałą szeregiem szkoleń o różnorodnej tematyce bankowej. W 2014r. pracownicy oraz kadra kierownicza wzięli udział w 57 szkoleniach obejmujących między innymi zagadnienia: doskonalenie technik sprzedaży produktów i usług bankowych , bezpieczeństwo informatyczne w banku, ubezpieczenia , nieuczciwe praktyki rynkowe i klauzule niedozwolone oraz zmiany modelu biznesowego zrzeszeń. Uczestnikami szkoleń z zakresu IPS , pakietu CRR/CRD IV oraz zmian w rekomendacjach KNF byli również członkowie Rady Nadzorczej. Szkolenia prowadzone były przez kadrę kierowniczą Banku oraz firmy zewnętrzne, w większości współpracujące z bankami zrzeszającymi. Koszty szkoleń za 2014r. wynosiły blisko 90,0 tys. zł.

4 Członkowie Banku i fundusze własne

Fundusz udziałowy w strukturze funduszy własnych Banku na 31.12.2014r. stanowił 6,2 %.

Bank posiadał 1 904 członków , w tym dwie osoby prawne. Średni stan udziału wynosił 1 697 zł.

Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne grupy członkowskie przedstawiają Tabele nr 1 i 2.

Tabela 1. Struktura właścicielska Banku.

	31.12.2013 r.	31.12.2014 r.
Liczba członków Banku ogółem:		
1. Osoby fizyczne	1897	1902
2. Osoby prawne	2	2
Jednostka udziałowa (zł):		
1. Osoby fizyczne	300	300
2. Osoby prawne	1500	1500
Fundusz udziałowy w tys. zł	3 171	3 232

Tabela 2. Struktura ilościowa członków wg Grup Członkowskich.

Grupy Członkowskie		31.12.2013r.	31.12.2014 r.
		ilość	ilość
1	Miasto i Gmina Płońsk	751	752
2	Gmina Baboszewo	176	183
3	Gmina Nowe Miasto, Gmina Joniec	353	353
4	Powiat Ciechanów i powiat Mława	59	76
5	Gmina Dzierżążnia	560	540
RAZEM		1 899	1 904

Bank jako spółdzielnia nie nabywał udziałów własnych.

Fundusze własne brutto Banku na koniec omawianego okresu wynosiły 52 104 tys. zł i w stosunku do stanu z końca 2013r. wzrosły o 8,1%. Szczegółowe dane zawiera Tabela nr 3.

Tabela 3. Poziom i struktura funduszy własnych Banku brutto.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2013 r.		31.12.2014 r.		Dynamika 2014/2013
		Wartość (w tys. zł)	Struktura	Wartość (w tys. zł)	Struktura	
1	Fundusz zasobowy	27 404	56,8%	34 720	66,6%	126,7 %
2	Fundusz udziałowy	3 171	6,6%	3 232	6,2%	101,9%
3	Fundusz ogólnego ryzyka	3 400	7,1%	-	-	-
4	Fundusze uzupełniające w tym :	14 227	29,5%	14 148	27,2%	99,4%
	fundusz z aktu - alizacji wyceny	227	0,5%	152	0,3%	67,0 %
	fundusz z tytułu emisji obligacji własnych	14 000	29,0 %	14000	26,9%	100,0 %
	RAZEM	48 202	100,0 %	52 104	100%	108,1 %

5 Majątek Banku i inwestycje finansowe

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2014r. stanowiły akcje i udziały o wartości 3 438,8 tys. zł. Były to akcje:

1. SGB – Bank S.A. o wartości	28,3 tys. zł
2. Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. o wartości	2 536,6 tys. zł
3. IT Card S.A. o wartości	617,6 tys. zł
4. Centrum Finansowego BPS S.A.	206,0 tys. zł
i udziały w :	
1. Płońskim Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	50,0 tys. zł
2. Macif Życie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	0,3 tys. zł

W 2014r. nastąpił wzrost majątku finansowego o 17,0%, który wynikał z zaangażowania Banku w akcje Banku BPS SA nowej emisji serii L, w wysokości 500 000 zł.

Wobec podjętej w 2011 roku decyzji Zgromadzenia Wspólników o likwidacji Płońskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. (PFPK) Bank posiada utworzoną rezerwę celową w wysokości 100 % wniesionych do podmiotu udziałów .

W 2014r. Bank poniósł nakłady na adaptację lokalu na potrzeby siedziby Oddziału w Płocku, wyposażenie placówek, bankomaty i wpłatomaty, środki transportu oraz bezpieczeństwo informatyczne, wydając łącznie ponad 920 tys. zł.

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2014r. wynosiła 14 402,0 tys. zł, w tym wartości niematerialne i prawne netto 80,0 tys. zł.

Aktywa trwałe netto na 31.12.2014r. stanowiły 27,6 % funduszy własnych.

Odrębną pozycję stanowiły aktywa do zbycia, które na koniec ubiegłego roku wynosiły 973 tys. zł. i w omawianym okresie wzrosły o blisko 35 %.

Bank nie prowadził działalności badawczo-rozwojowej.

W celu zachowania norm płynności wolne środki pieniężne Bank inwestował w lokaty w Banku Zrzeszającym z terminem zapadalności do 1 m-ca , jak również w inne instrumenty finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym.

Zdywersyfikowany portfel inwestycji finansowych na koniec ubiegłego roku według wartości nominalnej wynosił 100 639,0 tys. zł. i stanowił 20,3 % aktywów netto. Nie odnotowano przekroczenia limitów przyjętych w polityce inwestycyjnej na 2014r.

Szczegółowe dane dotyczące udziału poszczególnych inwestycji w aktywach netto Banku obrazuje Tabela nr 4.

Tabela 4. Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku wg stanu na 31.12.2014r.

	Wyszczególnienie	Wartość nominalna wg. stanu na dzień 31.12.2014 r. (tys. zł)	% aktywów netto
1	Lokaty w Banku Zrzeszającym	65 000	13,1%
2	Obligacje skarbu państwa	32 000	6,4%
3	Obligacje podmiotów finansowych, w tym :	1 339	0,3%
	w tym:		
	- Banku BPS S.A.	1 300	
	- Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej	39	
4	Obligacje komunalne:	100	0,02%
	w tym:		
	- Powiatu Myśliborskiego	100	
5	Jednostki uczestnictwa w funduszach otwartych i zamkniętych zarządzanych przez TFI BPS i TFI UNION INVESTMENT	2 000	0,4%
6	- Certyfikaty inwestycyjne w Funduszu Sekurytyzacyjnym TFI BPS	200	0,04%
	R A Z E M	100 639	20,26%

W 2014r. nastąpił wzrost zaangażowania Banku w obligacje skarbu państwa o blisko 42 %, co w dobie niskich stop procentowych pozwoliło poprawić nieco rentowność inwestycji finansowych.

II UWARUNKOWANIA OGÓLNE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

W roku 2014 w większości krajów Europy Środkowej i Wschodniej trwało ożywienie gospodarcze. W trzech pierwszych kwartałach 2014 r. roczne tempo wzrostu PKB w całym regionie wyniosło 2,9% wobec 1,3% w 2013 r. Tempo wzrostu w poszczególnych krajach regionu nadal było zróżnicowane. W tym okresie do najszybciej rozwijających się gospodarek Unii Europejskiej należały Polska i Węgry, gdzie tempo wzrostu PKB wyniosło odpowiednio 3,4 % r/r i 3,1 % r/r. Najślabszy wzrost obserwowano w Bułgarii -1,5% r/r, i w zmagającej się z recesją Chorwacji -0,5%. r/r.

Głównym czynnikiem wzrostu był zwiększający się popyt krajowy, zarówno w obszarze konsumpcji jak i inwestycji. W II i III kwartale 2014 r. tempo wzrostu konsumpcji prywatnej wyniosło 2,7% r/r w skali regionu i tym samym było najwyższe od III kwartału 2008 r. Był to wynik poprawy sytuacji na rynkach pracy, a także utrzymującej się na historycznie niskim poziomie inflacji. Wskaźnik wzrostu cen i usług konsumpcyjnych (inflacja CPI) w grudniu 2014 r. przyjął wartość ujemną -1% r/r. Decydujące znaczenie dla spadków cen miały niskie ceny ropy oraz produktów rolnych, a w ślad za tym transport i ceny żywności.

W Polsce, konsekwencją spadków wskaźnika inflacji konsumentów, który od lipca 2014 r. przyjmował wartości poniżej zera, było obniżenie w IV kwartale stóp procentowych o 0,50 pp.

Rok 2014 był okresem istotnej poprawy na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu ub. roku wyniosła 11,5 % i był to najniższy grudniowy wzrost wskaźnika bezrobocia od 2008 r.

Pozytywne dane z rynku pracy przełożyły się również na kondycję sektora bankowego.

W porównaniu z 2013 rokiem zadłużenie gospodarstw domowych zwiększyło się o 6,1%, zadłużenie przedsiębiorstw o 8,3 %. Wyraźnie lepsza niż przed rokiem była dynamika kredytów inwestycyjnych przedsiębiorstw, gdzie wzrost wolumenu tych kredytów wynosił 10,5 % r/r wobec 6,6 % r/r na koniec 2013r.

W bankach komercyjnych nastąpiła poprawa wskaźnika jakości portfela kredytowego do poziomu 8,06%, zaś w bankach spółdzielczych miało miejsce pogorszenie jakości i nieznaczny wzrost wskaźnika do poziomu 7,0%. Odnotowano także wzrost wolumenu depozytów podmiotów niefinansowych, w bankach komercyjnych o 10,1%, w bankach spółdzielczych o 9,5%, co w dobie rekordowo niskich stóp procentowych należy ocenić pozytywnie. Według stanu na 31.12.2014 r. zysk netto sektora bankowego wyniósł 16,2 mld zł, dając dynamikę wzrostu 107,0%. Wyższy zysk o 6,8% odnotowały banki komercyjne. Zysk sektora banków spółdzielczych był wyższy o 4,5%. Ocenia się, że niezbyt wysoka dynamika zysków banków spółdzielczych jest konsekwencją pogorszenia się wyniku z tytułu rezerw celowych (wzrost o 33,6 % r/r).

Rentowność aktywów netto (ROA netto) w całym sektorze bankowym na koniec ubiegłego roku wynosiła 1,09%. W tym samym okresie rentowność kapitałów własnych netto (ROE netto) wynosiła 10,17% tj. o 0,06 pp. wyżej niż za 2013 r.

Według opublikowanych danych na dobrym poziomie znajdowały się wskaźniki adekwatności kapitałowej. Łączny współczynnik wypłacalności w sektorze bankowym wynosił na koniec września 2014 r. 14,93%, zaś współczynnik kapitału TIER I - 13,73%.

Przewiduje się, że w I kwartale 2015r. w Polsce nastąpi spadek tempa wzrostu gospodarczego do 2,6 %, a w kolejnych kwartałach spodziewane jest przyspieszenie, czemu ma sprzyjać poprawa sytuacji gospodarczej w strefie EURO oraz ożywienie w inwestycjach infrastrukturalnych. O ile nie nastąpią istotne zmiany w sytuacji politycznej na świecie i w Europie, zakłada się, że głównym czynnikiem wzrostu w latach 2015-2016 pozostanie popyt krajowy, natomiast rola popytu zagranicznego nadal będzie ograniczona.

Do niniejszej oceny wykorzystano źródła informacji: dane KNF i NBP, opracowania i analizy sporządzone przez Bank Zrzeszający oraz informacje publikowane w mediach.

III CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank po raz ostatni realizował zadania nakreślone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2010 – 2014”, przyjętej jako strategia umiarkowanego rozwoju.

Kontynuując dotychczasową ścieżkę rozwoju Bank dążył do realizacji kluczowych celów strategicznych, tj.:

- zwiększenie skali działania poprzez pozyskiwanie nowych klientów oraz poszerzanie współpracy z dotychczasowymi klientami,
- wypracowanie zysku zapewniającego bezpieczeństwo działania oraz systematyczne zwiększanie funduszy własnych adekwatnie do prowadzonej działalności i ponoszonego ryzyka,
- doskonalenie organizacji i zarządzania Bankiem w tym zarządzania ryzykiem,
- wyłanianie liderów i efektywnych pracowników oraz tworzenie struktur organizacyjnych, procesów oraz procedur służących realizacji celów.

Wykonanie planu ekonomiczno – finansowego w 2014r. determinowały czynniki zewnętrzne takie jak:

- wzrost tempa PKB,
- decyzje RPP o obniżeniu stóp procentowych do rekordowo niskiego poziomu,
- spadek inflacji i spadek stopy bezrobocia,
- wyższa dynamika inwestycji,
- wzrost popytu krajowego.

Na ukształtowanie się wyniku finansowego Banku za 2014r. miały wpływ poniższe czynniki wewnętrzne:

- wydatki inwestycyjne w wysokości 922 tys. zł,
- spadek przychodów i kosztów odsetkowych,
- wzrost kosztów działania, w tym kosztów personelu,
- wzrost wskaźnika kredytów zagrożonych,
- koszty tworzenia rezerw celowych.

1. Działalność depozytowa

Depozyty zgromadzone w Banku na koniec 2014r. wynosiły 421 480 tys. zł i wzrosły w porównaniu z końcem poprzedniego roku o 62 979 tys. zł, tj. o 17,6 %. Powyższa dynamika była znacząco wyższa od dynamiki zarówno banków komercyjnych, która wyniosła 10,1 %, jak i banków spółdzielczych, która wyniosła 9,5 %. Mając dobrą pozycję płynnościową, Bank realizował politykę oferowania cen zbliżonych do proponowanych przez banki konkurencyjne i nie prowadził specjalnych akcji pozyskiwania depozytów. Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje Tabela nr 5.

Tabela 5. Struktura depozytów wg podmiotów.

Lp.	Depozyty	31.12.2013 r.		31.12.2014 r.		Dynamika 2014/2013
		Wartość (w tys. zł)	Struktura %	Wartość (w tys. zł)	Struktura %	
1.	Przedsiębiorców, w tym:	64 537	18,0	97 630	23,2	151,3
	- bieżące	23 275	36,1	41 965	43,0	180,3
	- terminowe	41 262	63,9	55 665	57,0	134,9
2.	Rolników, w tym:	22 403	6,2	26 387	6,3	117,8
	- bieżące	22 403	100,0	26 387	100,0	117,8
	- terminowe	0	0	0	0	-
3.	Osób prywatnych, w tym:	234 858	65,5	270 300	64,1	115,1
	- bieżące	39 020	16,6	46 198	17,1	118,4
	- terminowe	195 838	83,4	224 102	82,9	114,4
4.	Budżetów, w tym:	19 340	5,4	15 845	3,8	81,9
	- bieżące	16 444	85,0	15 825	99,9	96,2
	- terminowe	2 896	15,0	20	0,1	0,7
5.	Pozostałych podmiotów, w tym:	17 363	4,8	11 318	2,7	65,2
	- bieżące	16 445	94,7	10 493	92,7	63,8
	- terminowe	918	5,3	825	7,3	89,9
	DEPOZyty OGÓŁEM	358 501	100,0	421 480	100,0	117,6
	- bieżące	117 587	32,8	140 868	33,4	119,8
	- terminowe	240 914	67,2	280 612	66,6	116,5

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Zdecydowanie najwięcej środków lokują w Banku osoby prywatne. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 270 300 tys. zł, co stanowiło 64,1 % depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki przedsiębiorców, na których zaewidencjonowano 97 630 tys. zł. Ich udział w strukturze depozytów wyniósł 23,2 %. Środki na rachunkach rolniczych wynosiły 26 387 tys. zł i stanowiły 6,3 % ogółu depozytów. Stan depozytów budżetów zamknął się kwotą 15 845 tys. zł, co stanowiło 3,8 % ogółu depozytów. Środki pozostałych podmiotów to 11 318 tys. zł, co stanowiło 2,7 % portfela depozytów.

Na dzień 31.12.2014 r. na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 140 868 tys. zł (około 33 % depozytów ogółem), a na rachunkach terminowych 280 612 tys. zł. (około 67 % depozytów ogółem)

W 2014r. Bank prowadził 12 223 rachunków bieżących klientów. Odnotowano nieznaczny spadek liczby prowadzonych rachunków bieżących rolników. W pozostałych segmentach klientów poziom rachunków był stabilny. Spadek rachunków bieżących rolniczych był skutkiem dużej konkurencji w sektorze i licznych ofert prowadzenia rachunków bez opłat. Pracownicy systematycznie dokonywali też przeglądów obrotów na rachunkach bieżących i zamykali rachunki nieaktywne.

Strukturę rachunków bieżących wg podmiotów prezentuje Tabela nr 6.

Tabela 6. Rachunki bieżące wg podmiotów w Banku Spółdzielczym w Płońsku

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2013 r.		31.12.2014 r.		Dynamika 2014/2013
		Ilość (szt.)	Struktura (%)	Ilość (szt.)	Struktura (%)	
1	Przedsiębiorców	972	8,1	983	8,0	101%
2	Rolników	1926	16	1848	15,1	96%
3	Osób prywatnych	8700	72,2	8930	73,1	103%
4	Samorządów	235	1,9	240	2,0	102%
5	Pozostałych podmiotów	214	1,8	222	1,8	104%
	RAZEM	12 047	100	12 223	100	101%

Środki depozytowe w całości pokrywały akcję kredytową Banku. Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2014 r. osiągnął poziom 120,2 % i był nieco niższy w stosunku do analogicznego okresu 2013 r. (123,7 %) o 3,5 pp. Spadek ten spowodowany był szybszym wzrostem portfela kredytowego.

2. Działalność kredytowa

W analizowanym okresie Bank odnotował wyższą dynamikę kredytów niż depozytów. Portfel kredytowy na dzień 31.12.2014 r. wynosił 350 765 tys. zł i w stosunku do końca 2013 r. wzrósł o 60 853 tys. zł, czyli o 21,0 %. Dynamika akcji kredytowej Banku była dużo wyższa niż dynamika kredytów w bankach komercyjnych, gdzie odnotowano wzrost o 7,0% i sektora bankowości spółdzielczej, ze wzrostem o 10,3 %. Na osiągnięty poziom kredytów miał wpływ znaczący wzrost kredytów na działalność gospodarczą i kredytów udzielonych osobom prywatnym.

Portfel kredytów udzielonych przedsiębiorcom uległ zwiększeniu o ponad 45,7 mln zł, rolnikom o 8,8 mln. zł. i osobom prywatnym o 7,0 mln zł. Obniżył się stan kredytów udzielonych samorządom o 0,6 mln zł.

Wolumen kredytów (brutto) w sumie bilansowej Banku na koniec 2014r. wynosił 70,6% i w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zwiększył się o 3,1 pp.

Relacja kredytów do depozytów na koniec 2014 r. wynosiła 83,22% i w porównaniu do 31.12.2013 r. była wyższa o 2,4 pp.

W strukturze kredytów, należności przedsiębiorców stanowiły 61,7%, rolników 27,4 %, osób prywatnych 10,2 % oraz samorządów 0,7%.

Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje Tabela nr 7.

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego brutto wg podmiotów stan na 31.12.2014 r.

Lp.	Kredyty	31.12.2013 r.		31.12.2014 r.		Dynamika 2014/2013
		Wartość (tys. zł)	Struktura (%)	Wartość (tys. zł)	Struktura (%)	
1	Przedsiębiorców	170 621	58,9	216 343	61,7	127%
2	Rolników,	87 329	30,1	96 081	27,4	110%
	w tym preferencyjne:	68 593	78,5	37 454	39,0	55%
3	Osób prywatnych	28 812	9,9	35 821	10,2	124%
4	Samorządów	3 150	1,1	2520	0,7	80%
	RAZEM	289 912	100,0	350 765	100,0	121%

Kredyty na działalność gospodarczą i kredyty rolnicze podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały wszystkie zabezpieczenia kredytów oraz wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych. Powyższe działania wraz z ilością udzielonych kredytów obrazują zakres pracy wykonywanej przez pracowników w oddziałach Banku.

Strukturę prowadzonych rachunków kredytowych przedstawia Tabela nr 8.

Tabela 8. Struktura podmiotowa prowadzonych rachunków kredytowych.

Lp.	Rachunki kredytowe	31.12.2013 r.		31.12.2014 r.		Dynamika 2014/2013	
		Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie (w tys. zł)
1.	Przedsiębiorcy indywidualni	384	73 751	368	80 616	96%	109%
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki	117	96 642	132	135 485	113%	140%
3.	Rolnicy	1312	87 329	1283	96 081	98%	110%
	w tym preferencyjne	642	68 593	588	37 454	92%	55%
4.	Osoby prywatne	2200	28 812	2410	35 821	110%	124%
5.	Samorządy	6	3150	6	2 520	100%	80%
6.	Inne podmioty	4	228	6	242	150%	106%
	RAZEM	4023	289 912	4205	350 765	105%	121%

3. Pozostała działalność

Ważnym obszarem w Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej (BE). W 2014r. zwiększyła się o blisko 90% liczba klientów korzystających z bankowości internetowej. W omawianym okresie 71% wszystkich przelewów wychodzących, tj. 293 tys. sztuk na wartość 2 005 mln zł zlecona została drogą elektroniczną.

Strukturę klientów bankowości elektronicznej przedstawia poniższa Tabela nr 9.

Tabela 9. Zestawienie klientów korzystających z bankowości elektronicznej (BE).

	Wyszczególnienie	31.12.2013 r.	31.12.2014 r.	Dynamika 2014/2013
1.	Liczba klientów korzystających z bankowości elektronicznej, z tego:	2076	3917	189%
	1. klienci indywidualni:	1382	2627	190%
	2. mała przedsiębiorczość	571	1065	187%
	3. klienci korporacyjni	123	227	185%
2.	Ilość przelewów zewnętrznych zleconych przez bankowość elektroniczną w ciągu roku	255 434	293 016	115%
3.	Wartość przelewów bankowość elektroniczną w roku	1 759 mln zł	2 005 mln zł	114%
4.	Liczba przelewów zewnętrznych zrealizowanych w Banku w roku	388 306	414 943	107%
5.	% przelewów bankowości elektronicznej do zrealizowanych przelewów zewnętrznych	66%	71%	-

IV SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bilans

Bank Spółdzielczy w Płońsku za rok 2014 wypracował wynik finansowy wyższy niż rok wcześniej o ponad 490 tys. zł. Wynosił on 5 841 tys. zł. brutto. Wypracowanie zysku powyżej zaplanowanego poziomu zapewnił wzrost obrotów (sumy bilansowej Banku) do poziomu 496 809 tys. zł. tj. o 15,7%.

W strukturze aktywów Banku dominowały należności od sektora niefinansowego, które w ciągu roku wzrosły o 21,4 % i ukształtowały się na poziomie 342 869 tys. zł.

Należności od sektora finansowego w stosunku do stanu z końca 2013 roku wzrosły nieznacznie (o 0,12 %) i wynosiły 88 416 tys. zł.

Kolejna pozycja to należności z tytułu dłużnych papierów wartościowych, które na 31.12.2014r. wynosiły 33 939 tys. zł, stanowiąc 6,83 % aktywów netto.

W 2014r., głównie w następstwie pozyskiwania lokat terminowych, nastąpił wzrost zobowiązań wobec Klientów sektora niefinansowego o blisko 20 %. Ich wartość wynosząca na 31.12.2014r. 406 154 tys. zł wraz ze środkami budżetu, które wynosiły 15 845 tys. zł. stanowiła łącznie 84,9 % sumy wszystkich pasywów.

Zobowiązania wobec sektora finansowego wynosiły 10 283 tys. zł i dotyczyły kredytu zaciągniętego w BPS S.A. w Warszawie ze środków Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju („EBOiR”), z przeznaczeniem na kredytowanie Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Zobowiązania wobec sektora finansowego stanowiły 2,1 % sumy bilansowej.

Fundusze własne brutto na dzień 31.12.2014 r. wynosiły 52 104 tys. zł i stanowiły blisko 10,5 % sumy bilansowej. Dynamika wzrostu kapitałów Banku za 2014r. wynosiła 108,1 %. Wzrost funduszy własnych zapewnił odpis z nadwyżki bilansowej za 2013 rok oraz wpłaty udziałów przez członków.

W Banku po zakończeniu roku obrotowego nie wystąpiły zdarzenia wpływające istotnie na jego działalność.

2. Rachunek zysków i strat

W wyniku utrzymującej się deflacji Rada Polityki Pieniężnej w październiku ubiegłego roku obniżyła podstawowe stopy procentowe o 0,5pp. Sytuacja ta istotnie wpłynęła na poziom osiągniętych przychodów odsetkowych, które były podstawowym źródłem dochodów Banku.

Przychody z odsetek wyniosły 22 858 tys. zł i były niższe niż w roku ubiegłym tylko o 1,9 %. Koszty odsetek wynosiły 8 652 tys. zł i w odniesieniu do 2013 roku (na skutek spadku oprocentowania produktów depozytowych) uległy obniżeniu o 13,4%. Kolejnym elementem przychodów, który uległ obniżeniu był wynik z tytułu prowizji, który wynosił 4 421 tys. zł (dynamika wzrostu 98,7%). Wśród czynników zewnętrznych mających wpływ na wynik z prowizji w dużej mierze miała oferta cenowa konkurencji oraz wewnętrznie - promocje, jakie Bank stosował do opłat z tytułu usług finansowych.

Koszty działania Banku osiągnęły poziom 11 007 tys. zł i były wyższe o 6,0 % od poniesionych w roku poprzednim. W wyniku zmian struktury organizacyjnej nastąpił wzrost kosztów wynagrodzeń, które wraz z narzutami wynosiły 7 312 tys. zł (dynamika wzrostu 106,0 %). Odnotowano niższe o 6,0 % rzeczowe koszty eksploatacyjne, które wynosiły 3 696,0 tys. Koszty działania Banku absorbowwały wynik z działalności bankowej w 58,4 %.

Amortyzacja majątku wynosząca 1 076 tys. zł. była niższa niż za 2013 roku o 58 tys. zł.

Istotną pozycję kosztów w roku ubiegłym stanowiły odpisy na rezerwy, zapewniając przyrost utworzonych rezerw celowych o 773 tys. zł.

W związku z likwidacją funduszu ogólnego ryzyka Bank nie ponosił kosztów odpisu na rezerwę na ryzyko ogólne.

Przychody ogółem za 2014 rok wynosiły 32 993 tys. zł (dynamika wzrostu 96,3%), przy kosztach ogółem wynoszących 27 152 tys. zł (dynamika wzrostu 94,0 %). Bank wypracował za 2014r. zysk brutto w wysokości 5 841 tys. zł. Zysk netto wynoszący 4 684 tys. zł był wyższy o 554 tys. zł od osiągniętego w roku poprzednim. Dynamika wzrostu wyniku brutto wynosiła 109,2 %, wyniku netto - 113,4%.

Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia Tabela nr 10.

Tabela 10. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat.

Lp.	Tytuł	31.12.2013 r. (w tys. zł)	31.12.2014 r. (w tys. zł)	Dynamika 2014 / 2013
1	Przychody z tytułu odsetek	23 298	22 858	98,11%
2	Koszty odsetek	9 995	8652	86,56%
3	Wynik z tytułu odsetek	13 303	14206	106,79%
4	Wynik z tytułu prowizji	4 476	4421	98,77%
5	Wynik operacji finansowych	-35	51	245,71%
6	Wynik z pozycji wymiany	403	166	41,19%
7	Wynik na działalności bankowej	18 147	18844	103,84%
8	Pozostałe przychody operacyjne	1 246	1372	110,11%
9	Pozostałe koszty operacyjne	1 600	1519	94,94%
10	Koszty działania banku + amortyzacja	11 516	12083	104,92%
11	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	927	773	83,39%
12	Wynik z działalności operacyjnej	5 350	5841	109,18%
13	Zysk (strata) brutto	5 350	5841	109,18%
14	Podatek dochodowy	1 220	1158	94,9%
15	Zysk (strata) netto	4 130	4 684	113,41%

Wobec niespełnienia jednego z kryteriów określonych stanowiskiem KNF w sprawie wypłaty dywidendy, Zarząd dostosowując się do wydanego zalecenia, będzie rekomendował Zebraniu Przedstawicieli przeznaczenie całości zysku netto za 2014r. tj. kwoty 4 684 tys. zł. na niepodzielny fundusz zasobowy.

V DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

W 2014r. Bank poniósł nakłady głównie na inwestycję w obcym środku trwałym, związaną z dostosowaniem lokalu na potrzeby nowo otwieranej placówki Oddziału w Płocku oraz na jej wyposażenie w meble i urządzenia.

Zgodnie z przyjętym w 2013 roku harmonogramem, częściowe dostosowanie Banku do wymagań Rekomendacji D wiązało się z zakupem i modernizacją sprzętu komputerowego oraz oprogramowania i licencji.

Wymianie podlegały również 2 bankomaty.

Główne pozycje wydatków inwestycyjnych zwiększających wartość majątku trwałego w 2014 roku to:

- nakłady na dostosowanie lokalu na siedzibę nowego Oddziału w Płocku (inwestycje w obcym środku trwałym)	141 tys. zł
- nakłady na remonty i modernizację	28 tys. zł
- nakłady na wyposażenie placówek w meble i urządzenia	144 tys. zł
- bankomaty	236 tys. zł
- samochody	83 tys. zł
- zakup sprzętu komputerowego oraz nabycie oprogramowania i licencji	245 tys. zł
- modernizacja systemu antywłamaniowego	5 tys. zł
- modernizacja sieci	6 tys. zł
Razem nakłady :	888 tys. zł

VI WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w omawianym okresie wskazuje na umiarkowane tempo rozwoju, co jest zgodne z podstawowym założeniem przyjętej na lata 2010-2014 Strategii. Wyznaczone w dokumencie szczegółowe cele zostały w większości zrealizowane lub przekroczone. Bank zwiększył bazę depozytową, jakość aktywów była źródłem generowania zysku oraz źródłem generowania funduszy. Wydajność pracowników, liczona sumą bilansową na jednego pracownika była o ponad 400 tys. zł wyższa niż w roku 2013r. W omawianym okresie nastąpił istotny spadek marży odsetkowej, jednakże wskaźniki finansowe były na dobrym poziomie i przedstawiały się następująco:

	31.12.2013 r.	31.12.2014 r.
ROE netto ¹	12,67%	13,15%
ROA netto ²	1,00%	1,00%
Marża odsetkowa³	3,48%	3,29%
Koszty/Przychody ⁴	64,72%	64,67%
Koszty ryzyka kredytowego ⁵	0,35%	0,24%
Kredyty/Depozyty ⁶	80,87%	83,22%
Kredyty/Razem źródła finansowania ⁷	73,23%	78,96%

¹ Relacja zysku netto do średniego poziomu kapitału podstawowego.

² Relacja zysku netto do średniej wielkości aktywów.

³ Relacja wyniku z odsetek do średniej wielkości aktywów.

⁴ Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do sumy wyniku z działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

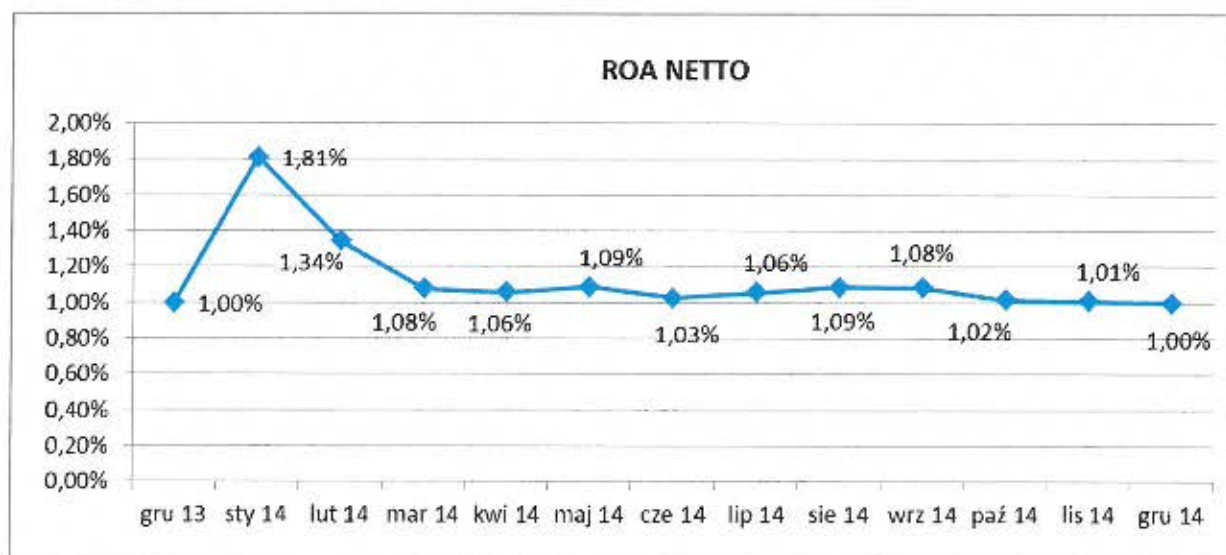
⁵ Relacja wyniku z tytułu rezerw celowych do średniego stanu kredytów i pożyczek netto.

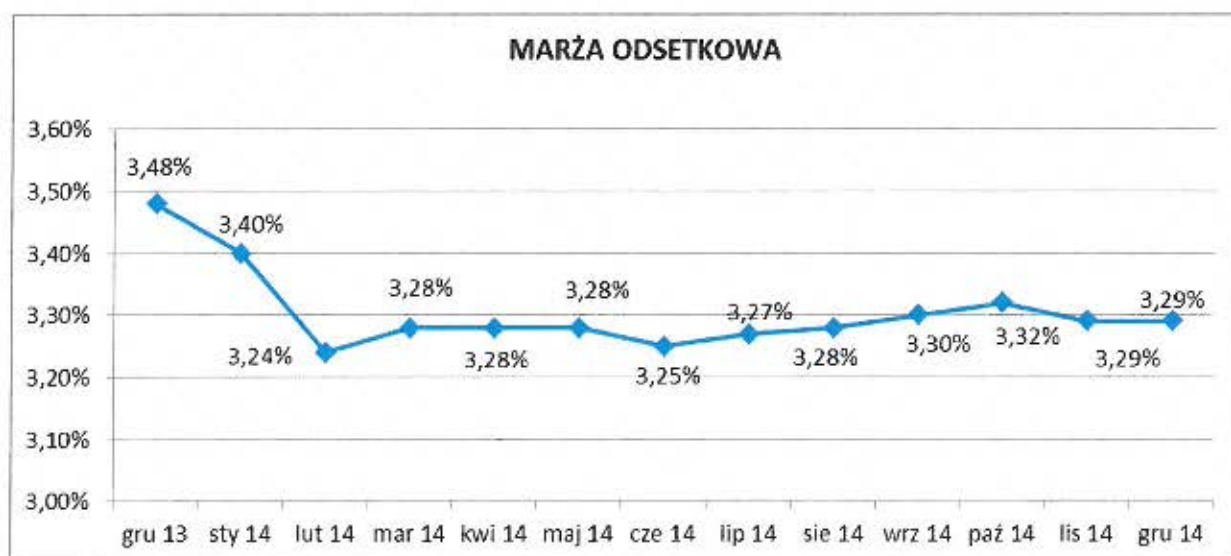
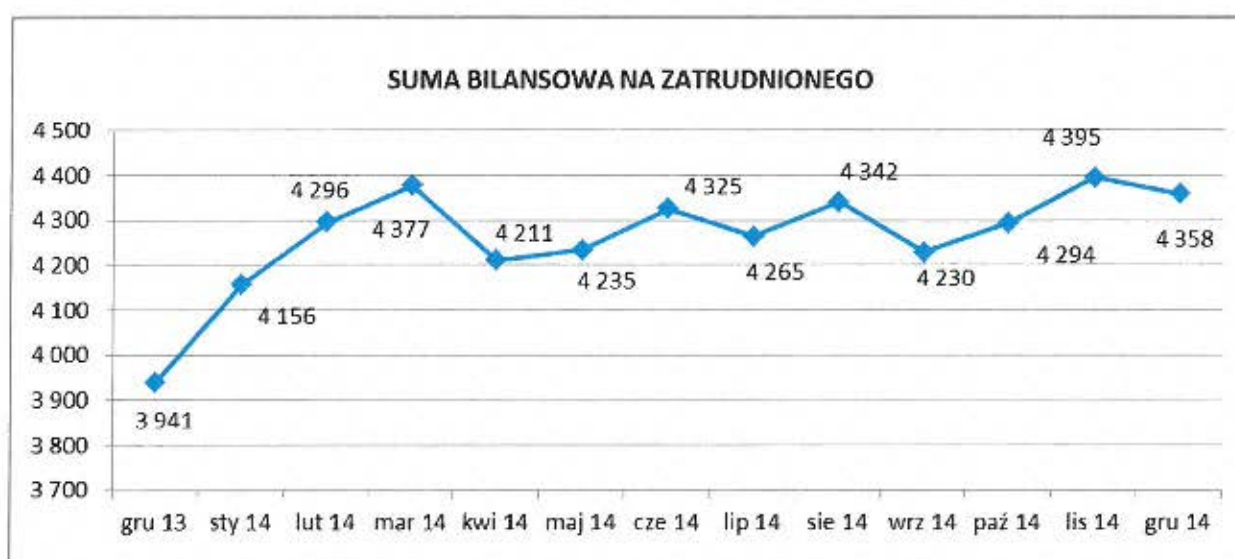
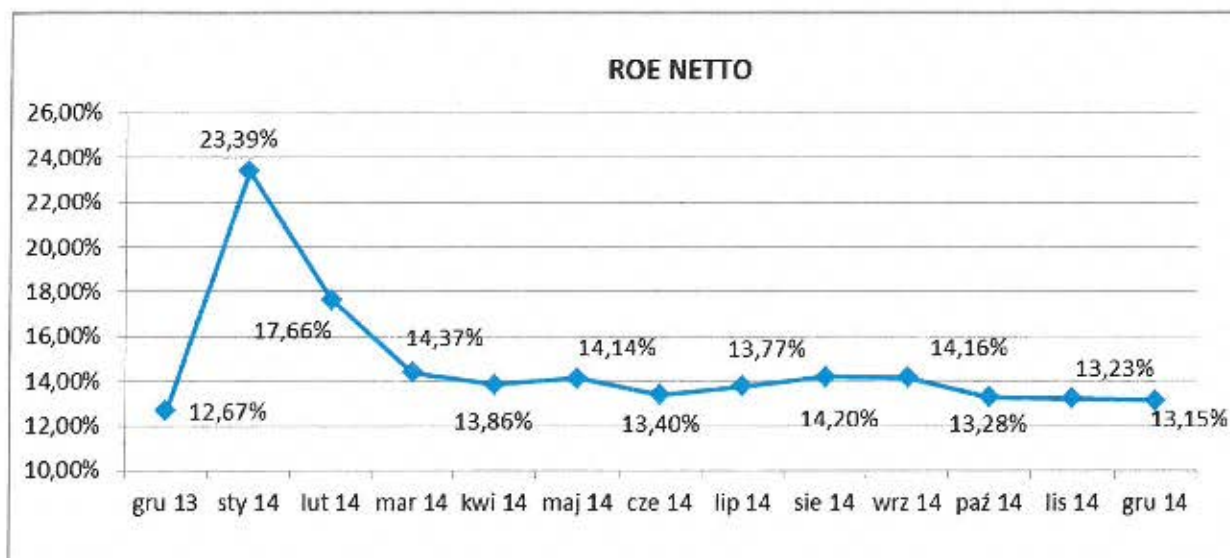
⁶ Relacja kredytów i pożyczek udzielonych klientom (brutto) do depozytów klientów, stan na koniec okresu.

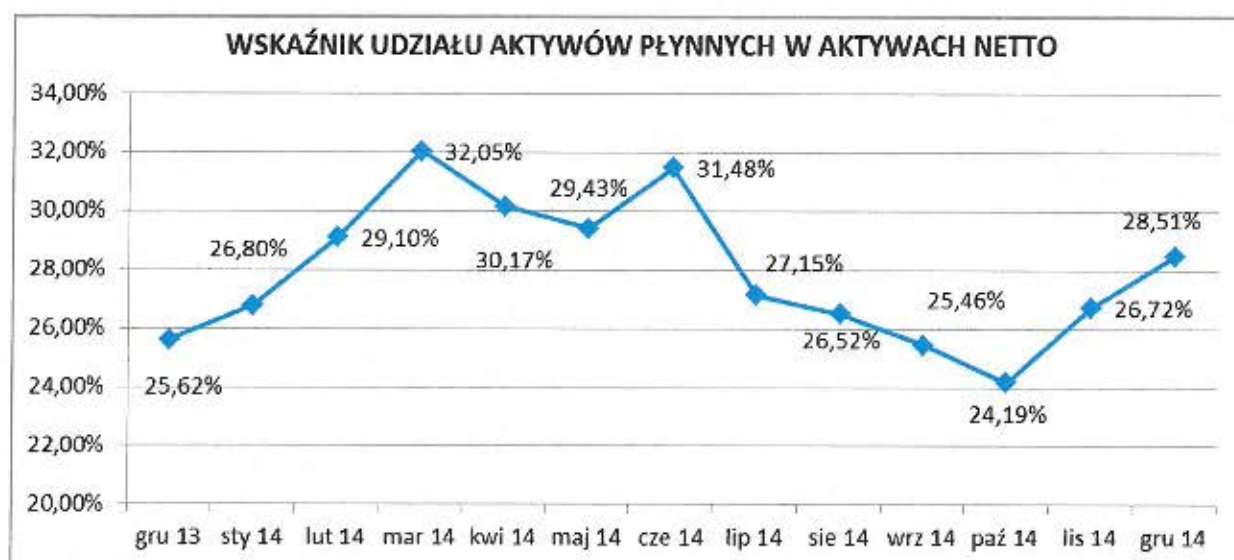
⁷ Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych obligacji oraz otrzymanych kredytów od innych banków.

W 2014r. całkowity współczynnik kapitałowy kształtował się w przedziale 13,67% - 15,88%, by ostatecznie na dzień 31.12.2014r. osiągnąć poziom 13,68%, natomiast współczynnik Tier I – 9,40%. Wskaźnik udziału aktywów płynnych w aktywach netto na koniec 2014r. wynosił 28,5% i był na poziomie zadowalającym.

Prezentację podstawowych wskaźników efektywności na przestrzeni 2013r. i 2014r. przedstawiają wykresy poniżej.

VII KOMUNIKACJA Z KLIENTEM I CZŁONKAMI BANKU

Bank podobnie jak w latach poprzednich budował partnerskie, długofalowe relacje ze swoimi klientami i właścicielami oparte na współpracy przynoszącej korzyści obu stronom. Lojalność była naczelną wartością we współpracy z Klientem, w szczególności w trudnym dla Klienta okresie.

Do kontaktu z Klientami wykorzystywane były różnorodne kanały komunikacji m.in. spotkania indywidualne, spotkania organizowane przez Izby Gospodarcze i Samorządy. Członkowie Zarządu i Kadra Kierownicza uczestniczyli również w różnorodnych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez lokalne organizacje.

Istotnym kanałem komunikacji z Klientami jest przejrzysta i przyjazna użytkownikom strona internetowa www.bsplonsk.pl. W 2014 roku wydawano również Biuletyn Bankowy przekazywany członkom oraz Klientom, gdzie zaprezentowano wyniki ekonomiczne oraz najważniejsze informacje o Banku.

Komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Płońsku. Rada Nadzorcza i Zarząd przyjęły „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydane przez KNF. Efektem wdrażania Zasad jest opracowany projekt Polityki Banku w relacjach z członkami, który zostanie przedstawiony do zatwierdzenia najbliższemu Zebraniu Przedstawicieli.

Powyższe działania zapewniły Bankowi zachowanie dobrego wizerunku oraz zaufania Klientów, co w konsekwencji przełożyło się na utrzymanie niezbędnego poziomu depozytów oraz zaspokojenie potrzeb kredytowych klientów, jak również zachowanie norm płynności.

VIII SPOŁECZNA DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Pomimo obniżającej się efektywności, Bank w poczuciu społecznej odpowiedzialności biznesu, wzorem lat poprzednich uczestniczył – poprzez sponsoring i darowizny - w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Bank reagował na potrzeby społeczności lokalnej i starał się ją wspierać, szczególnie w zakresie kultury, sportu, edukacji, przeznaczając w 2014r. na ten cel 112 tys. zł. Bank współpracował z samorządami, był fundatorem nagród w konkursach organizowanych przez placówki oświatowe, izby gospodarcze, wspierał kluby sportowe i organizacje pozarządowe. Uczestniczył również w przedsięwzięciach o charakterze charytatywnym.

IX DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2014 roku wzorem lat ubiegłych koncentrowały się między innymi na kreowaniu wizerunku Banku w środowisku lokalnym i w sektorze finansowym :

- jako członka Grupy BPS,
- jako założyciela i członka ZBP,
- jako zaangażowanej w sprawy lokalne, finansowej instytucji zaufania publicznego.

Wszystkie wydatki na działalność marketingową w 2014r. wyniosły 295,5 tys. zł, z tego wydatki związane z oznakowaniem zewnętrznym i wewnętrznym placówek Banku (II Oddziału w Płońsku, nowo otwartego Oddziału w Płocku , Oddziału w Mławie i BPO w Jońcu) identyfikującym Bank z Grupą BPS - 20,7 tys. zł . Wydatki związane z udziałem we wszystkich kampaniach produktowych Grupy BPS wyniosły 25,8 tys. zł.

Bank promował swoje produkty oraz wizerunek poprzez:

- reklamy zewnętrzne i ogłoszenia w prasie lokalnej,
- zakup drobnych upominków o charakterze reklamowym,
- umieszczanie reklam na wynajmowanych powierzchniach reklamowych,
- materiały reklamowe dotyczące produktów bankowych,
- wydatki na fundusz promocyjny Zrzeszenia.

Bank Spółdzielczy w Płońsku jako jeden z założycieli ZBP oraz członek KZBS ceni członkostwo w bankowych izbach gospodarczych ponieważ zapewnia ono Bankowi :

- dostęp do szeroko rozumianej informacji dotyczącej sektora bankowego,
- dostęp do interpretacji obowiązujących przepisów prawa z obszaru bankowości oraz do informacji o projektowanych zmianach,
- uczestnictwo w konsultacjach z Komisją Nadzoru Finansowego i Przedstawicielami Rządu,
- promocję Banku na forum Związku.

X SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2014 r. przestrzegano zasad ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

- a) świadome podejmowanie ryzyka,

- b) wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem oraz plany awaryjne,
- c) jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
- d) sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
- e) uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
- f) efektywny system kontroli ryzyka.

1. System zarządzania ryzykiem

Podjęcie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ryzyka nie można wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez odpowiednią prewencję ekonomiczną, prawną, organizacyjną i kadrową.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy maksymalizacją dochodu i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru i oceny ryzyka jak również monitorowania, raportowania i jego kontroli. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank pozwalał lepiej rozumieć ryzyko zagrażające Bankowi, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalniej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności Banku w roku sprawozdawczym. W stosowanych metodach pomiaru ryzyka bankowego Bank uwzględnił uwarunkowania wynikające z kryzysu finansowego (m.in. w zakresie scenariuszy testów warunków skrajnych).

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią oraz zasadami polityk w zakresie ryzyka uznanego za istotne.

Zarząd koncentrował się na identyfikowaniu, monitorowaniu i ograniczaniu poniższych rodzajów ryzyka:

- ryzyka kredytowego wraz z ryzykiem koncentracji zaangażowań oraz rezydualnym,
- ryzyka płynności,
- ryzyka rynkowego: stopy procentowej i ryzyka walutowego,
- ryzyka operacyjnego wraz z ryzykiem prawnym, ryzykiem braku zgodności, systemów informatycznych, modeli oraz ryzykiem zasobów ludzkich, z wyłączeniem ryzyka utraty reputacji i strategicznego.
- ryzyka kapitałowego,
- ryzyka biznesowego, w tym ryzyka strategicznego, wyniku finansowego, otoczenia ekonomicznego, ryzyka regulacyjnego, ryzyka konkurencji,
- ryzyka warunków skrajnych,
- ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- ryzyka zarządzania.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie miesięcznych i kwartalnych raportów przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar, monitorowanie i raportowanie Zespół Zarządzania Ryzykiem. Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka jak również informacje z zakresu przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm nadzorczych oraz wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało zatem na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym było utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, odpowiedniego do

posiadanych funduszy własnych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz bezpieczeństwo rozumiane jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową.

Zarządzaniu ryzykiem kredytowym służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności:

- obowiązywał rozdział funkcji pracowników generujących ryzyko od funkcji oceny i kontroli ryzyka,
- decyzje kredytowe zapadały na kilku poziomach decyzyjnych, w zależności od wysokości zaangażowania klienta i ryzyka transakcji kredytowej,
- Bank monitorował wszystkie ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje detaliczne,
- w Centrali Banku funkcjonowało odrębne stanowisko zajmujące się ekspozycjami kredytów zagrożonych, niezależne od działalności operacyjnej,
- W Centrali Banku funkcjonowało odrębne stanowisko zajmujące się opracowaniem procedur oceny zdolności kredytowej w podziale na segmenty klientów (osoby fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze, jednostki samorządu terytorialnego), oraz odpowiedzialne za weryfikację wysokokwotowych transakcji kredytowych,
- ustalono limity ograniczające ryzyko branżowe, a także w zakresie koncentracji zabezpieczeń oraz koncentracji geograficznej.

Wartość portfela kredytowego z uwzględnieniem klasyfikacji należności wg stanu na dzień 31.12.2014 r. przedstawia Tabela nr 11.

Tabela 11. Struktura portfela kredytowego wg. stanu na dzień 31.12.2014r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan kredytów w sytuacji:					Ogółem
		Normalnej	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwej	Straconej	
(w tys. zł)							
1	Przedsiębiorcy	175 144	32 461	2 030	3 561	3 147	216 343
2	Rolnicy	91 346	2 256	80	1 213	1 187	96 082
3	Osoby prywatne	32 376	2 769	271	4	400	35 820
4	Samorządy	2 520	-	-	-	-	2 520
5	Kredyty ogółem	301 386	37 486	2 381	4 778	4 734	350 765

Głównym źródłem ryzyka kredytowego był portfel kredytowy.

Jakość portfela kredytowego w stosunku do 2013 r. uległa polepszeniu o 0,66 p.p. Udział kredytów zagrożonych w obliżu na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 3,39%. Nastąpił wzrost utworzonych rezerw celowych do poziomu 3 708 tys. zł (o 23,19% w stosunku do 2013 r.), które pokryły należności zagrożone w 31,18%.

Porównanie stanu rezerw utworzonych w 2013 r. i w 2014 r. przedstawiono w Tabeli nr 12.

Tabela 12. Stan rezerw na kredyty zagrożone.

Lp	Sytuacja kredytu	31.12.2013 r.			31.12.2014 r.		
		Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty	Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty
		(w tys. zł)					
1	W sytuacji poniżej standardu	7 465	304	4,1%	2 381	153	6,4%
2	W sytuacji wątpliwej	219	72	32,9%	4 778	85	1,8%
3	W sytuacji straconej	4 046	2 634	65,1%	4 734	3 470	73,3%
4	RAZEM	11 730	3 010	25,66%	11 893	3 708	31,18%

Na dzień 31 grudnia 2014 r.:

- w Banku największe zaangażowanie Klienta w ekspozycje kredytowe bilansowe i pozabilansowe oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie stanowiło 24,97% uznanych kapitałów,
- nie wystąpiło przekroczenie limitu koncentracji kredytów,
- zastosowano pomniejszenia podstawy o wartość zabezpieczenia, z zastosowaniem zasad wynikających z wymogów nadzorczych,
- portfel detalicznych ekspozycji kredytowych stanowił 4,36% obliiga kredytowego oraz 32,21% funduszy własnych, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 1,88%,
- portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stanowił 44,89% obliiga kredytowego i 353,01% funduszy własnych, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 3,51%,
- suma należności z tytułu transakcji z osobami wewnętrznymi na dzień 31.12.2014 r. wynosiła 1 192 tys. zł. Wykorzystanie ustalonego limitu zaangażowania (max. 25 % funduszy własnych) w 13,2%.

Ryzyko płynności

Celem zarządzania płynnością finansową Banku było dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności, na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi wymogami. Stabilność pozyskiwanych środków i systematyczny wzrost kwoty osadu na depozytach były szczególnie istotne dla finansowania długoterminowych należności Banku.

Zarząd zarządzał płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

W tym celu Bank analizował zapotrzebowanie na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom aktywów płynnych. Udział kredytów i pożyczek netto w aktywach netto na koniec roku osiągnął poziom 69,86%. Relacja obliiga kredytowego do stanu depozytów wyniosła 83,22% a do depozytów stabilnych 111,97%. Aktywa płynne na koniec roku stanowiły 28,51% aktywów netto. Nadwyżka depozytów ponad kredyty na koniec roku wyniosła 70,72 mln zł. Baza depozytów była stabilna. Relacja depozytów stabilnych do depozytów ogółem kształtowała się na poziomie 74,33%.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Wskaźniki płynności do 1 m-ca i do 3 m-ca

kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Niemniej Bank asekuracyjnie posiadał bezwarunkowy limit operacyjny oraz kredyt w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące nadzorcze normy płynności. Na przestrzeni całego roku w Banku doskonalono proces zarządzania płynnością. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności, analizując 30-procentowe obniżenie poziomu depozytów i wpływ zmian na wynik finansowy i fundusze własne.

Poziom ryzyka płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowej spłaty zobowiązań.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej było utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii działania Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywało się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2014 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta i krzywej dochodowości. Analiza obejmowała wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne. Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na poziomie umiarkowanym. Analizy wskazują na wyższe ryzyko niedopasowania w przedziałach przeszacowania niż ryzyko bazowe co było skutkiem struktury stóp procentowych aktywów i pasywów. Analiza krzywej dochodowości wskazywała, że Zarząd Banku prawidłowo zainwestował środki, stopy na rynku znajdują się na poziomie rentowności osiąganey przez Bank.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych, obejmujące spadek podstawowych stóp procentowych o 200 pb.

Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym było dążenie do utrzymania pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wymaga utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli (front office i back office). Powyższy rozdział zachowany jest również na szczeblu Zarządu.

Na dzień 31.12.2014 r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa walutowe na koniec ubiegłego roku stanowiły 1,04% sumy bilansowej, pasywa 1,02%. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30 %, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz planowany wynik finansowy brutto.

Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym było ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności było stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa było: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli było dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka utraty reputacji była budowa właściwego wizerunku Banku i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku, jako: stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska.

Z ryzykiem operacyjnym związane było również ryzyko w obszarze zasobów ludzkich, które Bank definiuje jako ryzyko zakłóceń działalności podmiotu wskutek niemożności pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach.

W 2014 r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste i potencjalne koszty, które za 2014 rok oszacowano na kwotę 8,99 tys. zł. Bank określił tolerancję/apetyt na ryzyko oraz zdefiniował procesy kluczowe i krytyczne, dla których opracował plany ciągłości działania.

Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Zespół Zarządzania Ryzykiem. Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na 2014 r. wyniósł 2 721,0 tys. zł.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń.

Testy warunków skrajnych ryzyka operacyjnego obejmowały 3-krotny wzrost oszacowanych kosztów zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych z okresu 3 lat wstecz.

Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Bank realizował powyższe poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku. W okresie sprawozdawczym Bank przeznaczył blisko 95% zysku netto na fundusze własne niepodzielne.

Na koniec 2014r. zakładano poziom funduszy własnych brutto w wysokości 52 220 tys. zł. Fundusze wykazane w bilansie na 31.12.2014r. wynosiły 52 104 tys. zł. W strukturze funduszy dominowały fundusze podstawowe (72,8 % funduszy własnych), w tym fundusz zasobowy, który stanowił prawie 67% wszystkich funduszy. Na koniec omawianego okresu nastąpił spadek funduszu udziałowego do poziomu 6,2% oraz spadek funduszy uzupełniających do poziomu 27,2% ogółu funduszy brutto.

Strukturę funduszy własnych brutto przedstawiono w **Tabeli nr 13**.

Tabela 13. Struktura funduszy własnych Banku wg stanu na dzień 31.12.2014r.

		31.12.2014 r.		Plan 31.12.2014 (w tys. zł)	Realizacja Planu 31.12.2014r.
		Wartość (w tys. zł)	Struktura (%)		
I	Fundusze własne netto, w tym:	52 104		52 220	99,8%
	Podstawowe	37 952	72,8%	38 060	99,7%
	- f. udziałowy	3 232	6,2%	3 330	97,1%
	- f. zasobowy	34 720	66,6%	34 730	100,0%
	- f. rezerwowy	0	x		
II	Fundusze uzupełniające, w tym:	14 152	27,2%	14 160	99,9%
	- obligacje podporządkowane	14 000	26,9%	14 000	100,0%
	- fundusz z aktualizacji wyceny	152	0,3%	160	95,0%
	- aktywów trwałych	131	0,3%	131	100,0%
	- jednostek uczestnictwa	21	0,0%	29	72,4%

Począwszy od dnia 01 stycznia 2014r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR), na podstawie których do czasu zmiany ustawy o bankach spółdzielczych i bankach zrzeszających fundusz udziałowy zaliczany będzie do funduszy własnych w ograniczonym zakresie.

Poziom funduszy własnych netto wg. CRR/CRD na dzień 31.12.2014r. przedstawiono w Tabeli nr 14 .

Tabela nr 14. Fundusze własne wg. CRR/CRD uwzględniane do wyliczenia współczynnika wypłacalności (w tys. zł.)

		Stan 31.12.2014 r.	Struktura
1.	Fundusz udziałowy	2 261	4,3%
2.	Fundusz zasobowy	34 720	66,1%
3.	Fundusze Tier I (przed pomniejszeniami)	36 981	70,4%
4.	Pomniejszenia funduszy Tier I	846	
5.	Fundusze Tier I po korektach	36 135	68,8%
6.	Rezerwa na ryzyko ogólne	2 720	5,2%
7.	Zobowiązania podporządkowane (obligacje)	14 000	26,6%
8.	Fundusze Tier II	16 720	31,8%
9.	Pomniejszenia funduszy Tier II	296	
10.	Fundusze Tier II po korektach	16 424	31,2%
11.	Razem fundusze własne netto	52 559	100%

Adekwatność kapitałowa Banku oceniana była w oparciu o sformalizowane procedury wewnętrzne, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu podlegały wszystkie ryzyka zidentyfikowane w Banku , w wyniku czego tworzono wymóg kapitałowy. Dodatkowy kapitał tworzony był w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych. Stres testy dla ryzyka kapitałowego obejmowały 2 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika wypłacalności tj. obniżenie o 2% funduszy własnych oraz pełne wykorzystanie limitów alokacji kapitału zakładanych w Planie Ekonomiczno - Finansowym.

Wymóg kapitałowy na ryzyka I Filara obliczany był miesięcznie, na ryzyka z II Filara kwartalnie.

W 2014r. odpowiedni poziom oraz właściwa struktura funduszy własnych w pełni zabezpieczała ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Całkowity współczynnik kapitałowy w całym okresie kształtował się na dobrym poziomie, zapewniając bezpieczeństwo środków zgromadzonych na rachunkach bankowych.

Tabela 15. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów z dnia 31 grudnia 2014 r.

RYZYKO	WYMÓG
FILAR I	
Kredytowe	28 026
Rynkowe	-
Operacyjne	2 721
Koncentracji	-
SUMA	30 747
FILAR II	
- Kredytowe	337
- Koncentracji	
- inwestycji kapitałowych i pieniężnych	
- Stopy procentowej	185
- Płynności	165
SUMA	687
Oszacowany wymóg kapitałowy	31 434
Całkowity współczynnik kapitałowy	13,68%
Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	13,68%
Współczynnik Tier I	9,40%

Łączny współczynnik kapitałowy (dawniej współczynnik wypłacalności) został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych netto wynosiła 59,81%. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca prawie 20,7 mln zł. pozwala na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe to ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych przez Bank z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

1) ryzyko strategiczne - (działalności, biznesowe) jest ryzykiem długookresowym, związanym z podejmowaniem decyzji długofalowych odnośnie kierunków rozwoju, aliansów, inwestycji, portfela produktów i dotyczy prowadzenia statutowej działalności Banku,

2) ryzyko wyniku finansowego - ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału, w tym ryzyko odnoszące się do niewłaściwej

dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności wynikającego z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych,

- 3) ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na Bank (cykliczności),
- 4) ryzyko regulacyjne - ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności,
- 5) ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurencji) mających niekorzystny wpływ na Bank.

Bank zarządza ryzykiem biznesowym opracowując Strategię i plany ekonomiczno – finansowe, które uwzględniają wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyka i adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Zasady zarządzania ryzykiem biznesowym - poprzez analizę realizacji założeń Planu i Strategii działania – określa „Instrukcja sporządzania i monitorowania Strategii działania oraz planu ekonomiczno – finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku”, jak również „Instrukcja zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w Banku Spółdzielczym w Płońsku”.

Ryzyko warunków skrajnych

Ryzyko wynikające z nieoczekiwanych zdarzeń związanych m.in. ze skrajnymi zakłóceniami parametrów cenowych, poziomu płynności rynków, zmienności parametrów cenowych, przed którymi Bank winien się zabezpieczyć poprzez analizę warunków zewnętrznych i możliwych scenariuszy, poprzez stosowane techniki i testy skrajnych warunków. Bank Zarządza tym ryzykiem w odniesieniu do poszczególnych jego rodzajów.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Ryzyko zarządzania

Ryzyko związane z niewłaściwym zarządzaniem, złą identyfikacją i ograniczaniem ryzyka prowadzonej działalności, brakiem lub niewystarczającym działaniem kontroli wewnętrznej nieodpowiednim stosowaniem procedur wewnętrznych lub ich nieprzestrzeganiem.

2. System kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej było wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniających się do zapewnienia:

- skuteczności i efektywności działania,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

System kontroli wewnętrznej obejmował:

- mechanizmy kontroli ryzyka, w ramach których funkcjonowały procedury wykonywania czynności bankowych, limity wewnętrzne oraz dobrze zorganizowana kontrola wewnętrzna,
- badanie zgodności działania Banku z przepisami prawa,
- audyt wewnętrzny.

Kontrola wewnętrzna obejmowała:

- kontrolę wewnętrzną sprawowaną przez kierowników jednostek organizacyjnych w stosunku do podległych pracowników,
- kontrolę wewnętrzną sprawowaną z ramienia Centrali przez Dyrektora Departamentu Ryzyka i Bezpieczeństwa wobec jednostek i komórek organizacyjnych Banku,

- audyt wewnętrzny wykonywany przez Departament Audytu Banku Zrzeszającego na podstawie odrębnej umowy.

Kontrola wewnętrzna sprawowana przez Dyrektora Departamentu Ryzyka i Bezpieczeństwa oraz audyt wewnętrzny odbywały się na podstawie zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów kontroli.

Głównym celem audytu wewnętrznego było badanie i opiniowanie zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku oraz badanie i ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, pod kątem adekwatności, spójności i efektywności.

Wyniki przeprowadzonych kontroli zostały opisane w raportach / protokołach z kontroli i audytu oraz zostały odpowiednio udokumentowane. Na podstawie raportów z kontroli wykonywanej w ramach audytu wewnętrznego oraz przez Dyrektora Departamentu Ryzyka i Bezpieczeństwa Prezes Zarządu wydała zalecenia pokontrolne, które są sukcesywnie realizowane zgodnie z terminem określonym w zaleceniach.

Funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej nadzorowała Rada Nadzorcza poprzez:

- zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego i regulaminu kontroli wewnętrznej,
- zatwierdzanie planów kontroli i audytu wewnętrznego,
- zatwierdzanie sprawozdań z wykonania planów audytu i kontroli oraz zapoznawanie się z raportami Dyrektora Departamentu Ryzyka i Bezpieczeństwa,

Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności, efektywności i skuteczności całości systemu kontroli wewnętrznej jak i poszczególnych jego elementów.

XI PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2015 ROKU.

Od kilku lat sektor bankowy przechodzi przez największe w ostatnich dekadach turbulencje. Przewiduje się, że bankowość będzie rozwijała się w najbliższych latach znacznie wolniej. Spadek stóp procentowych jaki miał miejsce w 2014r. pozbawił wszystkie banki części dochodu odsetkowego. W bankach spółdzielczych było to 20% zysku za 2013r. Odnotowany 4,5 % przyrost zysku netto w 2014r. nie zrekompensował spadku zysku do poziomu osiągniętego w latach 2011-2012.

W bieżącym roku (do daty sporządzania sprawozdania) RPP obniżyła od 5 marca podstawowe stopy procentowe o 50 punktów bazowych. Podobnie jak w roku ubiegłym nie uda się bankom zrekompensować spadku dochodów odsetkowych wzrostem dochodów z prowizji.

Od 2013r. system gwarantowania depozytów obok obowiązkowej opłaty rocznej BFG obciąża Banki tzw. opłatą ostrożnościową. Na 2015r. opłaty te wzrosły o prawie 100% , co istotnie wpłynie na wyniki w sektorze bankowym.

Dodatkowo, w wyniku sytuacji na Ukrainie może nastąpić wzrost kredytów zagrożonych i konieczność utworzenia rezerw celowych, co również obniży rentowność działania.

Pomimo dobrych perspektyw makroekonomicznych dla polskiej gospodarki na 2015r, wyzwaniem dla większości banków będzie przy dalszym spadku wskaźników efektywności, powtórzenie wyników z roku 2014.

W szczególnie trudnej sytuacji są banki spółdzielcze zrzeszone z Bankiem BPS SA, który wymaga dokapitalizowania w związku z realizowanym programem postępowania naprawczego.

Jakkolwiek rosnąca gospodarka daje trochę czasu na działania korygujące strategię banków , to jednak trudne będą do pogodzenia w dłuższej perspektywie rosnące koszty działania z kurczącymi się marżami bankowymi oraz niskimi stopami procentowymi.

Należy też pamiętać o kolejnej redukcji stawek opłat za operacje kartowe oraz rosnącej konkurencji poza branżowej, która próbuje przejąć kluczowe dla banków relacje płaćnicze z klientami.

Dla sektora bankowości spółdzielczej 2015r. to kolejny już rok pracy nad nowym modelem biznesowym zrzeszeń, oraz zmianą ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych i zrzeszających. Pomimo wielu wyjaśnień a także podjętych przeważającą większością głosów uchwał Zgromadzeń Prezesów i WZA obydwu Zrzeszeń o budowie systemu ochrony instytucjonalnej, nie ustają kontrowersje i spory dotyczące przyszłego modelu biznesowego.

Projekt zmian do ustawy przesłany został w lutym do Parlamentu. Proces legislacyjny powinien zakończyć się do końca br. Niekorzystne skutki jego przedłużania, objawiają się min. w amortyzacji funduszu udziałowego oraz zaleceniu KNF skierowanym do większości banków spółdzielczych, w tym także naszego Banku, przekazania całości zysku netto za 2014r. na zwiększenie funduszu zasobowego.

Obserwacje ostatnich lat wskazują wyraźnie, że otoczenie prawne i technologiczne nie sprzyja prowadzeniu działalności przez małe podmioty do jakich należą banki spółdzielcze i aby przetrwać należy poszukiwać nowych rozwiązań, między innymi poprzez prowadzenie działalności w ramach systemu ochrony instytucjonalnej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku:

1. **Teresa Kudlicka** – Prezes Zarządu

2. **Dariusz Konofalski** – Wiceprezes Zarządu

ds. handlowych

3. **Barbara Szczypińska** – Wiceprezes Zarządu

ds. ekonomiczno – finansowych

4. **Wioleta Ciulińska** – Członek Zarządu

5. **Robert Malinowski** - Członek Zarządu

Płońsk, dnia 05 marca 2015r.

